

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/367/2021
Identifikačné číslo spisu:	7218212446
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7218212446.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1.) Ing. K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. Z. 5, O., 2.) Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. 5, C., 3.) V. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, C., 4.) V. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. trieda XX, C., 5.) Ing. K. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. 9, C., 6.) Ing. L. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. 9, C., 7.) M. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. 8, C., 8.) O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, C., 9.) W. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, 10.) Z. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, 11.) U. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, C., 12.) Z. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, Z., 13.) Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. T. XX, 14.) Z. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, 15.) V. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, C., 16.) O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, 17.) T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, J., 18.) O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, všetci zastúpení JUDr. Igorom Čerevkom, advokátom so sídlom Janka Kráľa 3, Banská Bystrica proti žalovanej: Phoenix Services Slovensko s.r.o., so sídlom Vstupný areál U. S. Steel, Košice, IČO: 47 916 664 zast. JUDr. Marcelom Dolobáčom, PhD., advokátom so sídlom Žižkova 39, Košice, o určenie prechodu práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov a uloženie povinností žalovanej prideľovať žalobcom v 1.) až 18.) rade prácu podľa pracovných zmlúv, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 42Cpr/38/2018, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26. augusta 2021 sp.zn. 5CoPr/2/2021, takto

rozhodol:

Dovolenie odmieta.

Žalovaná má proti žalobcom v 1.) až 18.) rade nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo dňa 21. septembra 2020 č. k. 42Cpr/38/2018-280 a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Súd prvej inštancie predmetným rozsudkom zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali určenia, že práva a povinnosti z

pracovnoprávneho vzťahu vzniknutého na základe ich pracovnej zmluvy s obchodnou spoločnosťou Harsco Metals Slovensko, s.r.o., so sídlom Vstupný areál U.S. Steel, Košice, IČO: 31 667 775 (ďalej len „prevodca“), ako prevodcom podľa § 28 Zákonníka práce (ďalej len „ZP“) prechádzajú na žalovanú ako preberajúceho zamestnávateľa a uloženia žalovanej ako preberajúceho zamestnávateľovi povinnosť prideľovať im prácu podľa pracovnej zmluvy, platiť im za vykonanú prácu mzdu, utvárať podmienky na plnenie pracovných úloh a dodržiavať ostatné pracovné podmienky ustanovené právnymi predpismi, kolektívnou zmluvou a pracovnou zmluvou.

2. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že posudzovaná určovacia žaloba je žalobou podľa § 137 písm. c) CSP, podmienkou procesnej prípustnosti ktorej je existencia naliehavého právneho záujmu, ktorý sú povinní tvrdiť a preukázať žalobcovia. Dôvodil, že ak u každého zo žalobcov došlo k skončeniu pracovného pomeru u prevodcu buď výpoveďou alebo dohodou o skončení pracovného pomeru uzavretou a ak sa domnievali, že skončenie pracovného pomeru je z dôvodu prechodu práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov na žalovanú neplatné, mali možnosť sa domáhať určenia neplatnosti pracovného pomeru na súde v zmysle § 77 ZP. Keďže žalobcovia nevyužili právo domáhať sa určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru, súd prvej inštancie vyvodil, že je potrebné vychádzať z toho, že ich pracovný pomer u prevodcu bol skončený platne, a za takejto situácie by bolo určenie prechodu práv a povinností u platne skončených pracovných pomerov bez významu, a preto na požadovanom určení nemôžu mať naliehavý právny záujem. Súd prvej inštancie odkázal na závery vyslovené v judikáte R 56/2009, podľa ktorého pokiaľ neplatnosť skončenia pracovného pomeru podľa § 77 ZP nebola vyslovená právoplatným rozsudkom, treba vychádzať z toho, že pracovný pomer bol skončený platne, na podanie žaloby o určenie trvania tohto pracovného pomeru nemôže mať žalobca v takom prípade naliehavý právny záujem.

3. Zamietnutie žaloby žalobcov v časti, ktorou sa domáhali, aby súd uložil povinnosť žalovanej ako preberajúceho zamestnávateľovi prideľovať im prácu, platiť im mzdu, utvárať podmienky na plnenie pracovných úloh a dodržiavať ostatné pracovné podmienky ustanovené právnymi predpismi, kolektívnou zmluvou a pracovnou zmluvou, súd prvej inštancie odôvodnil skutočnosťou, že pracovné pomery žalobcov u prevodcu boli v zmysle vyššie uvedeného skončené platne, pričom súd platnosť skončenia pracovných pomerov už nemôže skúmať ani ako predbežnú otázku.

4. Odvolací súd mal za to, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na správnom závere o neopodstatnenosti určovacej žaloby z dôvodu, že v súlade s § 137 písm. c) CSP nepreukázali naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Pokiaľ žalobcovia ukončili pracovný pomer u prevodcu dohodou o skončení pracovného pomeru alebo výpoveďou, a pokiaľ na súde platnosť skončenia pracovného pomeru nenapadli, správne súd prvej inštancie uzavrel, že nepreukázali naliehavý právny záujem na požadovanom určení a náležite vychádzajúc z premisy, že platne skončili pracovný pomer u prevodcu, nedôvodne žiadali uložiť žalovanej ako preberajúceho zamestnávateľovi povinnosť prideľovať im prácu podľa pracovnej zmluvy, platiť im za vykonanú prácu mzdu, utvárať podmienky na plnenie pracovných úloh a dodržiavať ostatné pracovné podmienky ustanovené právnymi predpismi, kolektívnou zmluvou a pracovnou zmluvou tak, ako to správne uzavrel súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku. V prípade žaloby o určenie prechodu práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov nejde o osobitný prípad určovacej žaloby, ale o určovaciu žalobu podľa § 137 písm. c) CSP, teda žalobu o určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, pričom toto určenie žiadnym spôsobom neovplyvní právne postavenie žalobcov, pretože prechod práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov neznamena zneplatnenie všetkých právnych úkonov smerujúcich k skončeniu pracovného pomeru, resp. oživenie pracovných pomerov žalobcov, ktoré boli skončené.

5. K námietke žalobcov, že súd prvej inštancie nepristúpil k zisťovaniu skutkového stavu vykonaním dokazovania, či boli splnené hmotnoprávne predpoklady § 28 a nasl. ZP k prechodu prevedených zamestnancov z prevodcu na žalovanú, odvolací súd poukázal na to, že z dôvodov rozsudku je nepochybné, že súd prvej inštancie žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, čo predstavuje samostatný dôvod, pre ktorý určovacia žaloba nemohla v okolnostiach súdnej veci obstáť, a preto súd prvej inštancie správne postupoval, ak sa následne vecnou

stránkou podanej určovacej žaloby nezoberal, čo náležite odôvodnil v napadnutom rozsudku.

6. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovali z § 420 písm. f) CSP.

7. Dovolatelia namietli, že súd prvej inštancie nepristúpil k zisťovaniu skutkového stavu vykonaním navrhovaných dôkazov dovolateľmi, pričom odvolací súd bez náležitého odôvodnenia uviedol, že prechod práv a povinností podľa § 28 ZP voči prevezeným zamestnancom na preberajúceho zamestnávateľa nie je právnou skutočnosťou. Avšak ak je podľa odvolacieho súdu prevod podniku právnou skutočnosťou, tak je aj prevod úloh a činností tiež právnou skutočnosťou. Súd prvej inštancie zúžil výklad a aplikáciu § 137 písm. c) CSP tak, že dovolatelia nepreukázali naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Z obsahu žaloby vyplýva záujem na úprave pomerov so žalovanou v súlade s § 28 ods. 4 ZP, a to tak, že žalovaná pokračuje ako zamestnávateľ voči prevezeným zamestnancom, t.j. dovolateľom. Zujúci výklad súdu prvej inštancie pri posudzovaní žaloby v zmysle § 137 písm. c) CSP, že § 28 a nasl. ZP upravuje prechod práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov, ale žiadny konkrétny odkaz na podanie určovacej žaloby z neho nevyplýva sa javí ako popretie základného ústavného práva na súdnu ochranu.

8. Petit žalobného návrhu je tzv. zloženým petitom, pričom v prvej časti sa dovolatelia domáhajú určenia prechodu práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov vyplývajúcich priamo z § 28 ods. 1 ZP, pri naplnení zákonom predpokladaných podmienok a súčasne v druhej časti žalobného petitu sa domáhajú plnenia povinností žalovanou prideľovať im prácu podľa pracovných zmlúv, rovnako v zmysle príslušných ustanovení zákonníka. Z formulácie je zrejmé, že záujmom dovolateľov je dosiahnuť splnenie povinností žalovanej, aby im v zmysle pracovných zmlúv a zákonnej úpravy bolo umožnené riadne vykonávanie práce. Podľa ustálenej judikatúry a právnej teórie je súd viazaný obsahom žalobného petitu, a nie jeho formuláciou. Z uvedeného vyvstáva otázka, že či je možné takto zložený petit posudzovať súdom za určovaciu žalobu v zmysle § 137 písm. c) CSP, ak úmyslom žalobcov je splnenie povinností plynúcich zo zákonnej úpravy. K márnemu uplynutiu lehoty domáhať sa neplatnosti skončenia pracovných pomerov u prevodcu poukázali na to, že žalovaná a ani prevodca si nesplnili svoju zákonnú informačnú povinnosť voči zamestnancom, ktorá vyplýva z § 29 ZP, a teda dovolatelia nemali vedomosť o tom, že dôvodom skončenia pracovného pomeru je prechod úloh a činností prevodcu na žalovanú. Z tohto dôvodu v čase skončenia pracovného pomeru a plynutí dvojmesačnej prekluzívnej lehoty, nemohli uplatniť na príslušnom súde žalobu, ktorú by sa domáhali neplatnosti skončenia pracovných pomerov.

9. Dovolatelia navrhli, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Žalovaná navrhla dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť poukazujúc na to, že podstata námietok dovolateľov sa týka právneho posúdenia veci a zároveň žiadala priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

12. Dovolatelia namietali nevykonanie navrhnutých dôkazov, nesprávny postup súdov, keď postupovali v zmysle § 137 písm. c) CSP napriek tomu, že bolo potrebné postupovať podľa § 137 písm. d) CSP ako i vyhodnotenie márneho uplynutia prekluzívnych lehôt na podanie žalôb o neplatnosť skončenia pracovných pomerov.

13. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolatelia v súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP v

podstate namietali nesprávne právne posúdenie veci (podľa ich názoru išlo o žalobu podľa § 137 písm. d) CSP a nie § 137 písm. c) CSP) a nie nesprávny procesný postup súdu a nevykonanie ním navrhovaných dôkazov.

14. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tvrdenia o nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu, v zásade nemožno právne kvalifikovať ako dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, pokiaľ nedosahujú intenzitu nepreskúmateľnosti, t.j. takú vadu, ktorá neumožňuje dovolaciemu súdu pochopiť spôsob, akým dospel súd nižšieho stupňa k svojmu záveru. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na konštatovanie ústavného súdu v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014 (ktoré sa síce týkalo právneho stavu do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne), v zmysle ktorého (ani) nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších inštancií vyplýva, že dospeli k záveru, že v predmetnom prípade ide o určenie či práva z pracovných pomerov dovolateľov u prevodcu tu sú, alebo nie sú, a to vo vzťahu k žalovanej, a preto sa nejedná o žalobu podľa § 137 písm. d) CSP, ale o žalobu podľa § 137 písm. c) CSP, teda o určenie či tu právo je alebo nie je v zmysle § 137 písm. c) CSP. Z uvedeného je zrejmé z akých záverov pri svojom rozhodnutí vychádzali.

15. Dovolací súd má za to, že súdy nižších inštancií sa správne vysporiadali s nedostatkom naliehavého právneho záujmu ako predpokladu prípustnosti žaloby. Nesporným bolo, že pracovné pomery dovolateľov skončili u prevodcu dohodou o skončení pracovného pomeru alebo výpoveďou, pričom sa na súde nedomáhali v prekluzívnej lehote určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru. A teda poukazom na judikát R 56/2009 ich pracovné pomery boli skončené platne, na základe čoho sa nemohli domáhať, aby im v zmysle pracovných zmlúv bolo umožnené riadne vykonávanie práce. Z tvrdení dovolateľov v podanom dovolaní, že zo žalobných petítov je zrejmé, že ich záujmom je dosiahnuť splnenie povinnosti žalovanej, aby im v zmysle pracovných zmlúv a zákonnej úpravy bolo umožnené riadne vykonávanie práce, sa dovolaciemu súdu javí, že keďže im márne uplynula prekluzívna lehota na podanie žaloby na určenie neplatnosti skončenia ich pracovných pomerov, domáhali sa neplatnosti prostredníctvom podanej žaloby. A hoci v dovolaní namietali nesprávne vyhodnotenie márneho uplynutia lehoty na podanie žalôb o určenie neplatnosti skončenia ich pracovných pomerov, dovolací súd poukazuje na to, že lehota podľa § 77 ZP na podanie predmetnej žaloby je lehotou prekluzívnou, ktorá začína plynúť odo dňa, keď sa mal pracovný pomer skončiť, pričom začiatok jej plynutia nemohla ovplyvniť vedomosť dovolateľov o tom, že dôvodom skončenia pracovného pomeru je prechod úloh a činností prevodcu na žalovanú, ale relevantným je deň kedy sa mal pracovný pomer skončiť.

16. Dovolatelia tiež namietali nevykonanie navrhovaných dôkazov. Podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého z dôkazov (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 7Cdo/38/2012). Nová právna úprava na samej podstate uvedeného nič nezmenila. K uvedenej námietke dovolací súd dodáva, že argumenty súdov nižších inštancií, prečo nevykonali ďalšie dokazovanie má svoje ratio, vzhľadom k dôvodom zamietnutia žaloby. Keďže žaloba bola zamietnutá pre nedostatok naliehavého právneho záujmu a nebol preukázaný osobitný právny predpis v zmysle § 137 písm. d) CSP súd ďalšie dokazovanie nevykonával, a nevykonanie ďalších dôkazov riadne odôvodnil.

17. Najvyšší súd v zmysle uvedeného odmietol dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.